

Căsătoria timpurie a fetelor, punctul zero al calvarului: într-un singur an, peste 8.500¹ de fete minore au născut în România

București, 11 octombrie: La fiecare șapte secunde, o fată cu vârsta sub 15 ani se căsătorește în lume, potrivit datelor sintetizate de Organizația Save the Children, care relevă consecințele grave asupra educației, sănătății și siguranței copiilor. Mai mult, acest fenomen este doar momentul zero al unui întreg lanț causal: mame minore – nașteri premature – mortalitate infantilă – perpetuarea vulnerabilității și expunerea la abuz. **Numai în anul 2014, potrivit datelor furnizate de Eurostat, în România s-a înregistrat un număr de peste 8.500 de nașteri la fete cu vârsta sub 18 ani, dintre acestea 704 fiind cu vârsta mai mică de 15 ani. Datele furnizate de Institutul Național de Statistică (INS) disponibile pentru anul 2015² sunt la fel de alarmante: 628 de nașteri la fete cu vârsta sub 15 ani.**

Fenomenul copilelor-mirese: copilării răpite și vulnerabilizarea în fața violenței și abuzului

Căsătoriile timpurii continuă să reprezinte un fenomen îngrijorător în România, în pofida îmbunătățirilor aduse cadrului legislativ. Datele oficiale indică faptul că, în țara noastră, în doar trei ani (2012 – 2014), un număr total de 1.680 de fete cu vârsta între 14 și 17 ani s-au căsătorit. Aceste date, preluate de Eurostat, subvaluează însă fenomenul, reflectând doar căsătoriile formale, în condițiile în care multe astfel de mariaje se consumă informal (fără procedura încheierii unei căsătorii la starea civilă).

Studiile existente arată că fenomenul căsătoriilor timpurii nu este specific numai comunităților rome, unde tradiția are un rol, ci și altor comunități, numitorul comun fiind, de fapt, sărăcia.

Fete în vârstă de zece ani, de pildă, sunt căsătorite, în majoritatea cazurilor, cu bărbați mult mai în vârstă, în țări ca Afganistan, Yemen, India și Somalia, potrivit unui nou raport prezentat, marți, 11 octombrie, de Save the Children, cu titlul "[Every Last Girl: Free to live, free to learn, free from harm](#)" / "Fiecare fată, până la ultima: Liberă să trăiască, liberă să învețe, liberă să fie în siguranță".

¹ Conform datelor Eurostat 2014

² Conform datelor INS 2015

Raportul face un index al țărilor în care este cel mai greu să fii fată/ femeie, aplicând un set de criterii obiective: căsătoria timpurie, școlarizarea, mamele minore, mortalitatea mamelor la naștere și reprezentarea parlamentară a femeilor. Primele poziții sunt ocupate de țări ca Niger, Ciad, Republica Central Africană, Mali și Somalia, multe dintre acestea având o rată ridicată a căsătoriilor timpurii. La polul opus se află țări precum Suedia, Finlanda, Norvegia, Olanda și Belgia.

“Căsătorirea fetelor minore dă startul unui întreg ciclu de dezavantaje, care neagă acestor fete drepturile fundamentale la educație, dezvoltare și la a fi copii”, spune **Helle Thorning-Schmidt, CEO al Save the Children International.** “Cel mai adesea, fetele care se căsătoresc prea devreme nu mai merg la școală și sunt mai expuse violenței domestice, abuzului și violului. Rămân însărcinate și astfel sunt expuse bolilor cu transmitere sexuală și HIV-ului. Poartă sarcini înainte ca trupul lor să fie pregătit să o facă, ceea ce duce la consecințe devastatoare asupra sănătății lor, dar și asupra sănătății copilului”, explică aceasta.

Dacă dinamica actuală se va menține, avertizează Save the Children, numărul total al fetelor minore căsătorite va ajunge în 2030 la aproape 950 de milioane și la 1.2 miliarde în 2050, față de 700 de milioane, câte sunt astăzi.

Raportul aduce în prim-plan și alte date, care privesc siguranța fetelor minore. Astfel:

- Fetele din zonele de conflict sunt mai predispuse să devină mirese-copii, pentru că familiile lor le căsătoresc în speranța că, astfel, le pun la adăpost, așa cum se întâmplă cu fetele siriene din Liban;
- Fetele din familii sărace sunt mai predispuse la a se căsători înainte de majorat. În Nigeria, 40% dintre cele mai sărace fete se căsătoresc până la vârsta de 15 ani, comparativ cu trei procente, care reprezintă fetele provenind din medii bogate;
- India are cel mai mare număr de minore căsătorite, cu 47% dintre fete, aproape 24,6 milioane, căsătorite înainte de a împlini 18 ani;
- Fetele sunt cele care sunt cele mai afectate de crizele umanitare, cum a fost criza Ebola în Sierra Leone, unde închiderea școlilor a dus la 14.000 de sarcini ale adolescentelor.

În Liban, de pildă, Save the Children sprijină o fată în vârstă de 14 ani, pe nume Sahar, care s-a căsătorit la vârsta de 13 ani cu un bărbat în vârstă de 20 de ani și care este, de două luni, însărcinată. ”Ziua nunții mi-o imaginam extraordinară, dar nu a fost așa. Totul a fost o nenorocire. A fost plină de tristețe. Multe fete care se căsătoresc la vârste fragede se îmbolnăvesc

și pot chiar muri. Slavă cerului că nu mi s-a întâmplat și mie”, ne povestește Sahar. ”Mă simt binecuvântată că voi avea un copil. Dar sunt un copil care va crește un copil”, înțelege fata.

Mamele minore în România: țara noastră, pe primele locuri în Europa

În absența unei strategii actualizate în domeniul sănătății sexuale și reproductive, România rămâne în continuare pe primele locuri între statele europene în ceea ce privește mamele minore. În anul 2014, potrivit Eurostat, în România s-au înregistrat un număr de peste 8500 de nașteri la fete cu vârsta sub 18 ani, dintre acestea 704 fiind cu vârsta mai mică de 15 ani.

Și mai îngrijorător este faptul că numeroase fete devin mame de mai multe ori înainte de a împlini 18 ani. Astfel, în același an de referință, aproape 850 (849) de fete s-au aflat la a doua naștere, iar 43 dintre ele la cea de a treia sau a patra naștere.

Pentru anul 2015, statistica este și mai sumbră: astfel, potrivit datelor furnizate de INS (baza de date TEMPO Online, consultată în 6 septembrie 2016), în 2015 s-au înregistrat 18.331 de nașteri la fete cu vârsta sub 20 de ani, dintre acestea 628 fiind cu vârsta mai mică de 15 ani.

Acest fapt are consecințe grave, pe termen lung, și care îi afectează în egală măsură pe ambii copii: mama adolescentă și nou-născutul. De pildă, nașterile premature au o incidență mai mare în rândul mamelor minore, iar prematuritatea este una dintre principalele cauze ale mortalității infantile.

”Căsătoria la vârste fragede declanșează un întreg lanț cauzal, cu efecte în cascadă : copilele care se căsătoresc sunt extrase din școli, astfel că statutul lor social va fi din capul locului unul vulnerabil, fapt care le va expune abuzului și discriminării economice. Mai mult, aceste copile poartă sarcini, fără a fi fizic și emoțional pregătite să facă asta și, dată fiind condiția economică și socială, sarcinile le pun în pericol chiar viața. De cele mai multe ori, adolescentele însărcinate provin din medii sărace, fără acces la asistență medicală constantă și de calitate. Și de aici, consecințe extrem de grave și, din păcate, ireversibile: nașteri premature, mortalitate infantilă ridicată, copii crescuți de copii, în medii socio-economice precare, perpetuând, de fapt, discriminările”, spune **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv al Organizației Salvați Copiii România.**

Andreea este una dintre mamele-copil incluse în programele Organizației Salvați Copiii România. Era elevă în clasa a XI-a atunci când a rămas însărcinată. La 17 ani, a fost nevoită să învețe lecții grele, pentru care nu era pregătită nici fizic, nici emoțional. A învățat să fie mamă, să se descurce

singură, pentru că tatăl fetei pe care o are nu îi este alături. Mai mult, Andreea a fost nevoită să înfrunte oprobriul satului în care locuiește, în județul Iași.

Asistentul social din comună a luat legătura cu Salvați Copiii, pentru a o include pe Andreea în programul pentru tinerele mame. În acest fel, Andreea a reușit să reia studiile și, deși drumul ei este mult mai greu decât al celor de vârsta ei, a decis să urmeze o școală de infirmiere, pentru a putea avea o meserie și, astfel, condiții pentru a-și crește fetița. "Dacă aș putea să întorc timpul, aș alege ca mai întâi să termin școala și apoi să devin mamă. Îmi iubesc enorma fetița, cum să nu o iubesc, dar este foarte greu. Am avut noroc că ai mei m-au ajutat, chiar dacă mi-au reproșat mereu. Dacă nu mă ajutau, am fi putut fi, amândouă, pe stradă. Cele care nu au niciun ajutor, copiii ca mine care au copii, oare supraviețuiesc?", ne mărturisește Andreea.

Despre Organizația Salvați Copiii

Salvați Copiii este o organizație neguvernamentală, asociație de utilitate publică, non-profit, democratică, neafiliată politic sau religios, care militează activ pentru protecția drepturilor copilului în România, din 1990, în acord cu prevederile Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și cu legislația României.

Salvați Copiii adoptă o poziție independentă în raport cu acțiunile și măsurile instituțiilor, recunoscând că implementarea legislației și a politicilor publice în materia drepturilor copiilor nu poate ignora strânsa colaborare dintre autorități, familie, copii și societatea în care fiecare actor implicat își acceptă responsabilitatea conform principiilor unui parteneriat autentic și viabil.

În calitate de membru al Save the Children International, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. În cei 26 de ani de activitate, peste 1.340.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.

Persoană de contact:

Coordonator strategie de fonduri si comunicare
Alexandra Boeriu / 0744.360.446 / alexandra.boeriu@salvaticopiii.ro